

פרוטוקול מס' 150

מישיבת ועדת החוקה, חוק ומשפט
מיום ב', כז' בחשון תשל"ב - 15.11.71, שעה 9.00

נכחו:

חברי הוועדה:

י. גולדשמידט - היו"ר
ס. אביזוהר
י. ארידור
א. אנקוריון
ס. ביבי
ס. בן-פורת
ב. הלוי
א. עופר
ח. צדוק
י. קורן
י. קלינגהופר
ש.ז. אברמוב

מוזמנים:

מ. שמגר - היועץ המשפטי לממשלה
י. קרפ - משרד המשפטים
ניצב-משנה י. קרתי - משרד המשטרה

פוזכירת הוועדה: ר. מלחי

רשמה: ח. ביתן

סדר היום: (א) חוק חוקרים פרטיים ושירותי שמירה (סעיפים 7, 8, 9, 10).
(ב) פקודת הדירות (נוסח חדש) - העברה לוועדת משנה.

היו"ר י. גולדשמידט:

אני פותח את הישיבה.

חוק חוקרים פרטיים ושירותי שמירה

ברצוני להפנות את תשומת לב חברי הוועדה לדף המצולם המוגש לנו על-ידי משרד המשפטים והכולל תיקונים בעקבות דיונים מסוכמים פחות או יותר בוועדה. אני מציע שחברי הוועדה יעיינו בתיקונים אלה, ואם מישהו ירצה שנחזור ונדון בסעיפים מתוקנים אלה, יבקש זאת בשבוע הבא.

סעיף 8

היו"ר י. גולדשמידט:

בסעיף זה היו מספר הצעותתיקון המחייבות בחלקן ניסוחים חדשים. היתה הצעה לשנות את מספר השנים ב(א)(2) ו-(3). היתה הצעה לצמצם את הגיל הנזכר בפסקה (2) ל-26 או 25 ולקבוע בפסקה (3) שלוש שנים במקום חמש שנים. ההשגה העיקרית היתה לגבי סעיף 8(ב). לגבי (ב) היתה הצעה כי במקרה של תאגיד שיש לו בעלים ומנהלים גם הבעלים וגם המנהלים חייבים להיות חוקרים פרטיים מורשים, עם הסייג שהאשה ואולי גם הנשים יוכלו לקבל את הבעלות אף-על-פי שאינם חוקרים במקרה של מות הבעלים. על זה צריכים אנו לקבל הצעת נוסח. היתה הצעה נוספת בדבר אחריות החוקר, היינו שהתאגיד לא יהיה חברה בערבונו סוגבל, אלא שהאחריות של כל חוקר תהיה בלתי מסוגבלת.

ס. שמגר:

מתוך התיחסות לבקשת הוועדה לבחון את הנושא של תאגידים של חוקרים פרטיים נדקנו את העניין לפי הקווים בהם מספלים אנו עכשיו באפשרות של יצירת תאגיד של עורכי דין או של רואי חשבון, והוועדה תשמע עוד מעט פרטים על כך. עניין זה הופך, כמובן, להצעה די גדולה בהיקפה, כי אם רוצים לכלול בהצעה זו את כל הנעיות המתעוררות עקב זאת שבתאגיד כזה יש שליטה בלעדית על-ידי חוקרים פרטיים, צריכים לקבוע באופן מפורש את היוצאים מן הכלל היכולים להיות בעלי מניות בתוך תאגיד כזה, לקבוע את היחסים בין החוקר הפרטי או הפרט בתוך התאגיד לבין התאגיד כשיש בעיה של השעיה וכו'. כפי שאתם רואים, לפחות בשלב ראשוני זה של ניסוח ההצעה משתרע העניין על שלושה עמודים. יש לנו רעיון אלטרנטיבי, כי בשיטה זו ייתכן שאנו הולכים בדרך של תפשת מרובה - לא תפשת. ייתכן שבשלב התחלתי זה של יצירת מקצוע חדש לא צריך להיכנס כל כך לפרטי ההסדרים כפי שהם מוצעים לגבי מקצוע מבוסס יותר כמו עריכת דין, בו הפורובלמטיקה היא לא רק תיאורטית, אלא גם מלווה בסיון מעשי המצדיק הוראה זו או אחרת. אני מציע שגב' קרפ תקרא את ההצעה, ואז יוכלו חברי הוועדה להתרשם התרשמות מליאה לגבי אופי הנעיות המתעוררות כאן.

י. קרפ:

הכוונה לקבוע פרק נפרד שייקרא "תאגידים של חוקרים פרטיים" ושיכלול את כל ההוראות הכלולות בהצעה הסרומית לענין עורכי דין. זה יכול לשמש רקע להסדרים הבסיסיים שנרצה לכלול בחוק זה, אם לא נרצה לכלול את כל הסעיפים (קוראת את הסעיפים המוצעים על-ידי משרד המשפטים).

ס. שמגר:

לעניות דעתי צריך למצוא דרך להצטמצם בנושאים המרכזיים בלבד ובמשך הזמן אולי ניכנס לפרטים רבים יותר, כי לעת עתה יהיה בכך חוסר פרופורציה אם ניכנס לכל הפרטים האלה בחוק. בחוק לשכת עורכי הדין, הכולל 90 סעיפים, פרק זה עוד יכול למצוא את מקומו, אך בחוק זה הדן במקצוע חדש, זה נראה לי קצת מופרז.

י. ה. קלינגהופר:

האם יש כאן סעיף עונשין?

י. קרפ:

יש סעיף עונשין על עבירות משמעת.

י. ה. קלינגהופר:

נראה לי שזה חשוב שיהיה כלול כאן גם סעיף עונשין על עבירה פלילית. האחריות המשמעתית אין די בה כדי לכסות את ענין העבירה. בחוק רישוי

ס. שמגר:

יצאנו מהנחה שהעונשים בחוק זה הם עונשים משמעותיים, להבדיל מחוק

רישוי עסקים.

י.ה. קלינגהופר:

לאחר שמיעת ההצעה כפי שקראה אותה

גב' קרפ גראה לי שאנו פוגעים

במקצת בחוש הפרופורציה, כי סוף סוף עריכת חקירות פרטיות היא אחד המקצועות מני רבים ואנחנו נכנסנו למסלול של הגזמה והפרזה לגבי ענין החסיון. אני סבור שזה בגדר הפרזה אם אנו משווים את מעמדו של החוקר הפרטי למעמדו של עורך-דין. בעצם מה הנפקא מיני בין משרד לחקירות פרטיות לבין משרד אחר בענין תאגיד? האם בעיסוקים אחרים אין חקירות? הייתי מבין גישה זו לו היה חוק כללי המסדיר את הצורה המאוגדת של עיסוקים וקדצע את כל ההשלכות, אולם אם נקבע פרק שלם כזה לגבי מקצוע אחד, נבליט מה שחסר לגבי מקצועות אחרים. בסופו של דבר איננו מתייחסים רק לחוק הבודד שאנו נזיז בו, אלא צריכים אנו לראות גם איך הוא ישתלב במסכת הכללית של החוקים שלנו. נראה לי שזה ממש עשוי לעורר תמיהה אם נלך בדרך של פירוט מקסימלי של הסדרים לגבי מקצוע אחד, בעוד שנשאיר את שאר המקצועות והעיסוקים במצב הקיים. בעיני הרע במיעוטו הוא מחיקת הסעיף על התאגיד. אם אמנם לא די בקביעת דין בצורה מצומצמת והדבר מוביל אותנו לכתיבת פרק שלם בנדון, אני מעדיף בהחלט שנוותר על כל הרעיון בדבר תאגיד במסגרת חוק זה. הרי בחוק רישוי עסקים לא נאמר דבר לגבי תאגיד ויש רק דין עונשין לגבי אלה הפעילים במיוחד בתאגיד. אולם אני רק מעלה את זה כשיקול.

ס. שמגר:

אני סבור שנצטרך ללכת בקו שהיתווה אותו חבר-הכנסת קלינגהופר, אך לדעתי

לא צריך לעבור מקיצוניות לקיצוניות. אני מסכים שיהיה זה משונה אם המקצוע הראשון הזוכה להוראות מפורשות בקשר למעמד תאגידים המורכבים מאנשים מקצוע יהיה זה דווקא המקצוע של עריכת חקירות פרטיות, מה גם שדרושות הורפות מפורטות מאד אם רוצים לכסות את כל ההסדרים האפשריים. אולם דקל בשל כך שהוראות אלה מפורטות ילא הייתי מוותר על ההוראות הבסיסיות המופיעות כאן, כי בכל אופן יש ענין של תאגיד הרשום בישראל, של חקירות התאגיד לגבי חבריו ושל קורלציה בין עבירת משמעת של פרט ובין עבירת משמעת של תאגיד. כלומר, הוראות בסיסיות צריכות להיכלל ואי-אפשר לדחות את הכל מתוך מסקנה שלא נוכל להיכנס לפרטים. לפרטים אולי לא נוכל להיכנס בשלב זה, אך לא צריך לוותר על הכל. על סעיף קטן (ב) בסעיף 8 לא הייתי מוותר ואולי צריך להוסיף הוראה.

היתה אלי פניה - והפניתי אותה

ליושב ראש - של תאגיד של חוקרים פרטיים הרשום בחוק-לארץ. זו חברה אמריקאית המערערת על סעיף זה בדבר תאגיד רשום בישראל השולל ממנה את האפשרות לפעול בישראל. הייתי ממליץ להשאיר בכל מקרה את ההוראות הבסיסיות, אבל לחזור לכך בישיבה הבאה, כשיהיה סיפק בידי חברי הוועדה לעיין בחומד.

היו"ר י. גולדשמידט:

מהיועץ המשפטי לממשלה שמענו שהוא רואה אפשרות לקבוע הוראות עיקריות

בלי למצות את כל הסוגיה על כל מעיפיה, וזה אולי יענה במידה מסויימת על שיקולי חבר-הכנסת קלינגהופר.

מעיפים 10-9

היו"ר י. גולדשמידט:

בישיבה הקודמת העיר אחד מחברי הוועדה שהמונח "מנהל המשרד" המופיע

כאן עלול לעורר שאלות, כי אין זה מעמד סטטוטורי. יכול להיות שבכל משרד יש אדם האחראי לנעשה במשרד, אך בעל תואר "מנהל משרד" לא הופיע עד כה ולכן ייתכנו מקרים בהם קיים משרד, אך אין לו מנהל מוכר בתור שכזה. השאלה היא אם צריכים למלא את הפירצה בדרך זו או אחרת. למעשה התעוררה שאלה זו כבר בסעיף 8.

בסעיף 9 כתוב "לא יעסיק אדם

בעבודות חקירה". האם אפשר לומר מהן עבודות חקירה במשרד? נניח שהמשרד השיג קובץ מכתבים והוא מטיל על אחד העובדים לקרוא מה נאמר על אדם מסויים ולדווח על כך. האם זו עבודת חקירה. להבדיל מעבודות טכניות?

היו"ר י. גולדשמידט:

איפה אפשר להציב את הגבול בין עבודה מעשית שבשבילה כשיר כל אדם לבין עבודת חקירה?

מ. שמגר:
נראה לי שדבר זה צריך להתפרש כפשוטו. בדוגמה שנתת מדובר בעבודה פקידותית. לעבור על עשרים עמוד ולסמן שמו של פלוני המופיע שם - זאת אינה עבודת חקירה. איני חושב שאנו צריכים להגביל את המשרדים עד כדי כך שלא יוכלו להעזר בכוחות בלתי מקצועיים בפעולות כאלה של מיון משרדי, הדפסה או תרגום. חקירה בעשית כשאדם יוצא לעבודה בשדה.

י. ארידור: יש הגדרה של "חוקר פרטי" בתחילת החוק.

מ. שמגר: ייתכן בהחלט שעם התפתחות המקצוע יבצע מסחרשטמש במחשב ואיני חושב שלשם כך דרוש רשיון.

י.ה. קלינגהופר: אני מציע לכתוב "לא יעסיק אדם בחקירה" ולא "לא יעסיק אדם בעבודת חקירה". בחוק מבקר המדינה נאמר "כל עובדי הלשכה או עוסקים בביקורת" ועל אלה מוטלות הגבלות מסויימות לעומת עובדי משרד מבקר המדינה האחרים. לא נאמר שם "העוסקים בעבודת ביקורת" ואני מציע ללכת בדרך זו גם כאן ולכתוב "לא יעסיק אדם בחקירה".

ניצב-משנה י. קרתי: לא נראה לי שיש מקום להבדיל בין חקירה, עבודות חקירה או תפקידי חקירה, כי בחקירות יש עבודות פקידותיות שגרתיות בהן צריך להעסיק דווקא אדם המתאמן להיות חוקר פרטי. הייתי מציע להשאיר זאת בצורה לא כל כך ברורה בהנחה שיהיה איזה גוף שידאג לקבוע כללים או קריטריונים ברורים יותר. כיום איננו מסוגלים להציע אבחנה חד-משמעית בין עבודה כזאת לבין תפקידים המצריכים ידיעה או הכשרה מסויימות. אם כן, לא הייתי רוצה להגביל יותר מדי ולומר שכל הפרטונל יהיה מורכב ממתאמנים, ומצד אחר לא הייתי רוצה שכל העבודות האלה ייעשו על-ידי אנשים שאף אינם מתעתדים להיות חוקרים מורשים. למען הבהירות אני מציע לכתוב "תפקידי חקירות".

מ. שמגר: אולי נכתוב כפי שמציע חבר-הכנסת קלינגהופר "לא יעסיק אדם בחקירה".

ח. צדוק: בהתאם לכך יש לכתוב גם בשורה השניה בסעיף 9 "אולם רשאי הוא להעסיק בחקירה".

היו"ר י. קרתי: לתיקון זה יש הסכמה, אם כי נראה לי שאיננו פותרים בכך את כל הבעיות. עלולים להיות מקרי גבול, אך נראה שאין מנוס מזה.

מה בדבר ההשגה בנוגע לשימוש בביטוי "מנהל המשרד"?

מ. שמגר: אני מבין שכוונת ההצעה היתה לאבחן בין אלה שהם הבעלים של המשרד מבחינת השליטה הכספית ובין אלה הנושאים למעשה באחריות המינהלית על הנעשה במשרד, וזאת כדי שלא ייווצר איזה וואקום ולא יהיה מי שישא באחריות. הייתי אומר שהכוונה להבחין בין האחריות המשפטית הרכושית על המשרד לבין אחריות המנהל במסרה שיש מנהל החולש על העבודה היום יומית במשרד. אין כאן צורך בהגדרה. אם אין במשרד מנהל ויש רק בעלים, הבעלים נושאים באחריות, אולם לא יכול להיות שלמשרד לא יהיה לא מנהל ולא בעלים. אגב, הנוסח המוצע גם אינו פוטר מאחריות את האחד מהם, כי כתוב "או".

היו"ר י. גולדשמידט: אני מציע לכתוב "האחראי לניהולו" במקום "מנהלו", כי זה נותן פחות מקום לאפשרות

התחמקות מאחריות.

ב. הלוי:
בכל הסעיפים הקודמים מזכירים שני דברים ואומרים "לא יפתח אדם ולא ינהל משרד".
כך זה גם בסעיף 7 וגם בסעיף 8 וזה שבעי להמשיך בדרך זו בסעיף 9.

י.ה. קלינגהופר:
חסרה אולי חוליה מסויימת מבחינה מסויימת שתאמר כי מי שקיבל רשיון לפתוח משרד הוא בעל המשרד ומי שקיבל רשיון לנהלו הוא מנהל המשרד. את זה אפשר להוסיף באחד הסעיפים בהם משתמשים בדפוס הלשון "לא יפתח ולא ינהל", היינו בסעיף 7 או בסעיף 8. כך זה יתקשר עם סעיף 9 המדבר כבר על בעל משרד ועל מנהל משרד.

מ. בן-פורת:
גם בקריאה הראשונה התעוררה בעיה זו של המנהל. אני סבור שצריך להגדיר בחוק מה זה "מנהל". מנהל יכול להיות בעל משרד והוא חייב לשאת בכל הקשור עם אחריות זו, וכל מי שרוצה לפתוח משרד ולבקש רשיון חייב לציין את שמו של המנהל, והרשיון יינתן על סמך כך. ההגדרה של "מנהל" צריכה לבוא בתחילת החוק.

היו"ר י. גולדשמידט:
האם יש לפרש את המלים "לא יינתן רשיון לאדם לפתוח משרד לחקירות פרטיות או לנהלו" בסעיף 8 כך שדרושים שני רשיונות שונים?

י.ה. קלינגהופר:
דרושים שני רשיונות שונים, אך הם יכולים להיות מאוחדים במסמך אחד אם אדם הוא גם בעל המשרד וגם מנהלו.

ניצב-משנה י. קרתי:
רשיון לחוקר פרטי הוא משהו אישי, בעוד שרשיון לניהול משרד מתייחס למשרד מסויים.

י. ארידור:
אני מבין שאנו הופכים מקצוע זה למקצוע הדורש רשיון של חוקר פרטי. כדי לנהל משרד צריך אדם להיות חוקר פרטי. מדוע צריך שיהיה לו רשיון מיוחד כדי לנהל את המשרד? אינני רואה בשום מקום שיש צורך ברשיון מיוחד לניהול משרד.

היו"ר י. גולדשמידט:
הבעלים יכולים להימצא מחוץ לעיר וצריך שבמשרד יימצא מנהל אשר יהיה אחראי על העוזרים ויפקח על המתאמנים ואפילו על הכתבנית.

א. עופר:
יכולה להיות תחיקה בקשר למנהלים, אבל לא במקרה זה נתחיל בכך. אני יודע שיש הצעת חוק המתייחסת לאחריות מנהלים אפילו בהפסדים ובכך, אך למה נדון בנושא זה דווקא בחוק חוקרים פרטיים? אותה בעיה של ניהול משרד מתעוררת ודאי גם במקצועות אחרים, הן מבחינה ציבורית והן מבחינה עסקית, ואולי אף יותר מאשר במקצוע זה. אם רוצים אנו שלמנהל כמנהל תהיה תחיקה מיוחדת עם זכויות והגבלות, נכין הצעת חוק בנדון, אבל אין לעשות זאת דרך אגב בחוק זה.

ח. צדוק:
יש לי הרושם שהביטוי "מנהל" אינו משקף בדיוק את הכוונה. אני מבין שהכוונה היא זו: חוקר רשוי יכול לעסוק במקצוע זה, אך כדי להיות בעל משרד דרוש לו רשיון מיוחד. כלומר, אנו קובעים סדר, שבמשך תקופה מסויימת, עד לקבלת רשיון של בעל משרד או של מנהל משרד, אדם שקיבל רשיון של חוקר רשוי לא יוכל לעבוד במקצוע אלא כשכיר במשרדו של מישהו אחר. כשם שיש מעבר סמטאמן לחוקר רשוי כך יש מעבר מחוקר רשוי לבעל משרד. כאן צריכים אנו לתת תשובה אם אמנם רוצים אנו בזה.

כפי שאני מבין הצעה זו, הכוונה היא ליצור שתי דרגות של רשיונות, וייתכן שהביטוי "מנהל" מטעה כאן במקצת, כי אין הכוונה לכך שבמשרד בו יש ארבעה שותפים אחד מהם מוכרח להיות מנהל. אם כל ארבעת האנשים הם רשויים להיות בעלי משרד, הם יכולים להיות שותפים, אבל אם אחד מהם הוא רק חוקר רשוי ואין לו רשיון של בעל משרד, הוא יוכל לעבוד במשרד כזה רק כשכיר. דירוג זה נראה לי, כי בעל משרד זו דרגה גבוהה יותר מאשר חוקר רשוי שאינו יכול לעבוד במקצוע אלא כשכיר.

ס. אביזוהר:

עד כמה שזכור לי התקשינו בנקודה זו גם בוועדת המשנה. בנוסח שלנו קשרנו את ענין השקעת הכסף עם מקצועיות, כלומר, הבעלות צריכה להיות בידי אדם שהוא חוקר פרטי רשוי. אני חושב שאיננו זקוקים לשני מושגים. מה שמעניין אותנו זו האחריות בניהול החקירות ולא הצד של הבעלות, הצד של הרווחים או כל מה ששייך לתחום ההשקעות. אנו רוצים לומר שבענף זה לא ישקיעו אנשים כספים ולא יעשו רווחים, ואם כן, איני יודע מדוע צריכים אנו להקנות מעמד מקצועי לבעלות בענף זה. לכן אני מסכים עם חבר-הכנסת צדוק בכך שאין להשתמש בשני מושגים, אך רצוי אולי לשים את הדגש על הניהול.

דעתו בענין זה היא, שאם אמנם יכולות להידרש כאן השקעות גדולות ומה שמעניין אותנו הוא המקצועיות, אין סיבה שנושא הבעלות יצריך אותם קריטריונים של רישוי. הייתי משאיר את הבעלות כענין של עיסקה ומוציא אותה בכלל מכאן.

ס. ביבי:

אנו מנסים לקשור כל הזמן חוקר פרטי עם עורך-דין, ואילו אני מבחין בין ההרשאה שמקבל עורך-דין לעסוק במקצועו לבין הרשאה של חוקר פרטי רשוי לעסוק במקצועו. על נקודה זו דיברנו כבר לא פעם ונדמה לי שיהיה זה מיותר לחזור עליה. לכן גם מידת האחריות הנדרשת מחוקר פרטי צריכה להיות גדולה לאין ערוך מזו הנדרשת מעורך דין. מדי פעם חוזרים אנו ושואלים מדוע דורשים אנו כך מחוקר פרטי בעוד שמעורך דין דורשים אנו אחרת. אנו צריכים לראות מה הקווליפיקציות שאנו דורשים מזה ומזה. קווליפיקציות אלה שונות מאד ולכן צריך להחמיר, לדעתי, לגבי חוקרים פרטיים. אם לא נחמיר עם חוקרים פרטיים, עלול מקצוע זה להיות לרוועץ לחברה כולה. משום כך אני נמנה עם המחמירים באשר לענין זה של פתיחת משרד וניהולו. פתיחת משרד וניהולו הם שני תפקידים היכולים להתקיים במשרד לחקירות פרטיות ואנו צריכים לכלול אותם במסגרת החוק. אם נתייחס רק למי שיפתח משרד או רק למי שינהל משרד, עלול להישמט דבר מה מהאחריות הכללית בה יש לשאת במקרה כזה, וזה לא רצוי. לדעתי, יש לכלול את שני התפקידים, מה גם שאם רוצים אנו להתייחס לתאגיד, יבו יש גם בעלים וגם מנהלים, ודאי שיש מקום להזכיר את שני התפקידים.

היו"ר י. גולדשמידט:

כפי שאני מבין את הצעת חבר-הכנסת בן-פורת אפשר לנסח כך את הדבר: בכל משרד לחקירות פרטיות יהיה אדם אחראי לניהולו ולשמירת הוראות חוק זה. אדם זה יוכל להיות או בעל המשרד או מישהו אחר שימונה למטרה זו...

ס. בן-פורת:

זו בכל אופן המגמה של הצעתי.

ס. שמגר:

אני מבין שרצו לקבוע כאן שתי דרגות של חוקרים: החוקר שנקרא לו כאן החוקר הפשוט והחוקר המופקד על המשרד. הצורך בהתייחסות למנהל נובע, לדעתי, משני מקרים. ראשית, יש לקרוא הוראה זו בצמוד לסעיף 8(ב), שהרי כל עוד לא שינינו את סעיף קטן (ב) השארנו אפשרות פתוחה שגם חברה בבעלותו של פלוני תפתח משרד וכאותה חברה יהיו מנהלים, כי מישהו צריך לנהל את החברה באופן מעשי - זאת גם על-פי תקנות ההתאגדות שלה - ולכן ייווצר שם פונקציונר שאינו הבעלים של המשרד. זו אפשרות אחת.

אפשרות אחרת היא זו שהוזכרה כאן. גוף מסויים - אפילו שותפים - פותח סניף בעיר אחרת, והאדם שיהיה אחראי למשרד בעיר האחרת לא יהיה אחד השותפים או הבעלים, אלא מישהו המנהל את המשרד מטעמם. כדי לסכם נקודה זו ברצוני לומר שגם אם הגוף שבדון יהיה תאגיד וגם אם הגוף יסתעף לסניפים נוספים, יכול להיווצר הצורך במנהל משרד. איזכור המנהל בסעיף בא להרחיב את האפשרויות ולהתאים את ההוראה למציאות בה ארבעת השותפים לא יהיו במקום אלא יפקידו את התפקיד בידי מישהו אחר, או שזו תהיה חברה על-פי פקודת החברות. לכן איני חושב שדרושה כאן איזו הגדרה מיוחדת.

ח. צדוק:

אני מבקש תשובה להערה של חבר-הכנסת עופר מדוע דרושות שתי נקודות אלה ומדוע לא די בכך שאדם שהוא חוקר פרטי רשוי יוכל לבחור לו צורה של ניהול

ס. שמגר:
 דנו על זה בהרחבה כאשר אמרנו שיש להבחין בין חקירה תחת פיקוח של מישהו לבין הפיקוח העצמאי והקביעה העצמית של אמות המידה להתנהגות. יכולים היינו לומר כי ברגע שאדם מקבל רשיון יכול הוא לעסוק במקצוע בין כשכיר ובין כעצמאי, כפי שזה לגבי עורך דין. בכל זאת קבענו שלבים, והיה על זה ויכוח די נרחב בוועדה, אך משקיבלנו את העיקרון הזה שיש שני שלבים, הרי העניין של הניהול מתבקש ממילא. כלומר, יכול להיווצר מצב שבעל המשרד מנהל בעצמו את המשרד, וכאן מוזכרת המלה "מנהל" כדי להרחיב את האפשרויות לנהל את המשרד. זה אינו נוגע לאחריות מנהלים שהיא סוגיה בפני עצמה. חבר-הכנסת עופר, בפקודת החברות אנו מציעים תיקונים לגבי הוראות שכבר קיימות שם, ואין זה נוגע לנושא הנדון. במקרה שזו תהיה חברה שחלה עליה פקודת החברות, יחול עליה מה שכתוב שם כפי שזה חל על כל חברה אחרת.

ס. בן-פורת:
 כדאי להגדיר מיהו מנהל משרד לחקירות פרטיות וצריך להפריד בין חוקר פרטי רשוי לבין משרד עם מנהל, עם כל האחריות הכרוכה בכך.

ס. שמגר:
 הצעתך הולכת בערך בעקבות מה שעושים בעתון, שם חייבים לומר מי האחראי.

ס. בן-פורת:
 - כן. זה מקצוע חדש שאנו חייבים לפקח עליו ולהגביל אותו. מישהו חייב לתת דין וחשבון.

היו"ר י. גולדשמידט:
 חוקר פרטי רשוי שאין לו משרד אחראי למעשיו ולמחדליו. אם חוקר פותח משרד והוא בעל המשרד ועובד שם, הוא אחראי לנעשה במוסד זה. אם אותו חוקר יאמר שהוא אמנם בעל המשרד, אך המשרד מתנהל על-ידי אנשים אחרים, מי ישא באחריות במקרה של פגיעה בחוק? צריך לדעת אל מי לפנות, אלא אם כן אומרים שבעל המשרד אחראי לכל.

ס. שמגר:
 אם הוא בעל המשרד, הוא נושא באחריות. צריך
היו"ר י. גולדשמידט:
 אם כן, ייתכן שלא/לדווש רשיון מיוחד למנהל.

ח. צדוק:
 אני חושב שיש לדבר כאן על בעלות על המשרד. לזאת הכוונה כאשר מזכירים פתיחת משרד או ניהולו.

היו"ר י. גולדשמידט:
 דווקא אם מדגישים אנו את האפשרות שיהיו מנהלים שאינם מעורבים בעבודה יום-יומית צריך להיות במקום אדם הנושא באחריות. לכן נראית לי ההצעה של חבר-הכנסת בן-פורת כפי שניסחתי אותה בערך.

י.ה. קלינגהופר:
 בחוק רישוי עסקים מדובר על מנהל פעיל.

י. קורן:
 התרשמותי היא שבסעיף 8 נמצא המפתח להבהרת העניין. סעיף 8(א) מדגיש באילו תנאים ניתן רשיון לפתיחת משרד או לניהולו והוא מאפשר שהאדם הפותח משרד יהיה גם מנהלו.

ס. בן-פורת:
 בעל המשרד יכול לציין בבקשתו כי המנהל זה הוא.

י. קורן:
 אולם צריך להבטיח את האלטרנטיבה למקרה שבעל המשרד אינו יכול להיות המנהל. מה קורה כשמשרד בתל-אביב פותח סניף בבאר-שבע? במקרה כזה ירצה בעל המשרד לקבוע מנהל לסניף בבאר-שבע וצריך לקבוע את אסטטוס של אותו מנהל. לכן אני סבור שהכרחי להבטיח סטטוס עצמאי למנהל.

היו"ר י. גולדשמידט:
 מה שהציע חבר-הכנסת בן-פורת הוא לקבוע שבכל משרד יהיה מנהל והוא יוכל להיות או בעל המשרד או מישהו אחר שימונה למטרה זו.

י. קורן:

אם אדם ממלא את כל התפקידים ואינו מכריז על עצמו כמנהל, הוא נושא באחריות. הוא יכול להישאר חצי שנה ללא מנהל, אבל כיוון שהוא בעל המשרד הוא האחראי. אחריותו של בעל המשרד מתחילה מהרגע בו קיבל את הרשיון בתנאים של סעיף 8. אין לוותר על המלה "מנהל" למקרה שבעל המשרד יזדקק למנהל.

היו"ר י. גולדשמידט:

יש מספר חברים בוועדה הנוטים לקביעת חובה שבכל משרד יהיה אדם הנושא תפקיד של מנהל, ויש אחרים הסוברים שאין צורך לומר דבר זה.

ש.ז. אברמוב:

אני מהרהר אם ההצעה שיהיה מנהל אחראי הולמת את הצרכים, כי משרד גדול יכול לפתוח סניפים במספר לא קטן ומבחינה מעשית לא ייתכן להטיל אחריות על מנהל אחד היושב בתל-אביב, למשל, כשהפעולות נעשות על פני כל הארץ. מקרה זה אינו דומה למקרה של עורך עתון, כי עורך עתון הכל מתרכז אצלו ואין לו סניפים, ואם הוא רוצה בכך, הוא יכול לראות כל מלה הנכנסת לעתון. אם כן, בו בזמן שבעתונאות מחייב המקצוע מטבעו ריכוז באותו בנין, באותו משרד, הרי משרד מצליח בחקירות פרטיות חזקה עליו שיפתח סניפים במקומות רבים. אני מניח שהוא יעסיק חוקרים רשמיים, אבל אי-אפשר להטיל עליו את האחריות לכל הפעולות. טבע המקצוע מחייב שכל חוקר-רשמי יהיה אחראי לפעולה שנעשתה בתחומו, על-ידו או באמצעותו ושיש בה טשום הפרת הוראות חוק זה. אם קובעים אינסטיטוציה של מנהל אחראי, מטילים פונקציה שאדם אינו יכול למלא אותה בפועל ונותנים מידה מסוימת של שחרור מאחריות לאנשים המבצעים אותה פעולה וצריכים להיות אחראים לה.

אני סבור שהסטרוקטורה צריכה להיות בערך זו: לא יינתן רשיון לאדם לפתוח משרד ולא יעבוד אדם בעבודה מקצועית במשרד אלא אם הוא חוקר רשמי. כל חוקר רשמי ממלא גם תפקיד של מנהל, כי הוא יכול להעסיק מתאמן והוא עוסק בעבודת חקירה. אם יש קואופרטיב של חמישה רופאים, למשל, כל הרופאים אחראים. בענין זה צריך, לדעתי, להטיל אחריות על כל אדם העובד עבודה מקצועית ועל כן הוא חוקר רשמי.

אם כן, דעתי היא שאחראי על אחראים זו הטלת פונקציה שאינה ניתנת לביצוע ושנותנת מידה מסוימת של שחרור מאחריות לאנשים הנושאים באופן ישיר באחריות לנושא מסויים. לגבי סעיף 9 אני מציע שייאמר כי במשרד לחקירות פרטיות לא יעסוק אדם בעבודת חקירה אלא אם הוא חוקר רשמי, אולם רשאי לעבוד במשרד גם אדם שהוא מתאמן ובלבד שיעבוד תחת פיקוחו הישיר של חוקר רשמי.

ס. אביזוהר:

כלומר, אתה מערער למעשה על סעיף 8(א). פתיחת משרד היא למעשה פונקציה הנובעת ישירות ממתן רשיון. כך זה אצל עורכי דין.

ניצן-משנה י. קרתי:

בוועדת המשנה בדונה בעיה זו בהרחבה. מעמד זה של מנהל אינו מכוון לדירקטור, ל"מנהל" כל המושג "מנהל" נוצר, כי הכישורים שאנו דורשים מחוקר פרטי רשמי אינם מספיקים לדעתנו כדי להכשיר אדם למעמד של אחריות ואמון הדרושים במקצוע זה. מדובר בצעיר בן 23 שאף לא נדרשת ממנו תעודת בגרות ושהתאמן שלוש שנים - יכול להיות גם כסמל במשטרה או במשרד אחר שיאושר על-ידי הוועדה. מה אפשר לצפות מאדם כזה? כלום אפשר להניח בלב שקט שהוא יוכל לשאת באחריות ולבצע תפקידיו ברמה מקצועית? לכן קבענו את המושג "מנהל" שאינו אלא חוקר בכיר, אדם שעבד כחוקר פרטי רשמי במשך מספר שנים והוכיח את עצמו מבחינת מהימנות, יושר ומיומנות והוא יהיה אחראי על עבודת המשרד. הכוונה בסעיף 8 היא בעיקר לרמה מקצועית גבוהה.

ש.ז. אברמוב:

אפשר להשיג זאת גם על-ידי סחיקת "או לנהלו" ב-8(א), כי אז ידובר במי שעבד במקצוע במשך שבע שנים בלי לפתוח משרד ובהגיעו לגיל 30 יוכל לפתוח משרד.

י.ה. קלינגהופר:

בדרך זו מפצלים את הניהול על פני כל המועסקים במשרד.

היו"ר י. גולדשמידט:
אני מציע שנצביע על ההצעה שבכל משרד יהיה אדם הנושא באחריות והוא ייקרא "מנהל" והוא יכול להיות או בעל המשרד או אדם אחר שבעל המשרד מסנה למטרה זו.

מ. שמגר:
אם יש גם בעל משרד וגם מנהל משרד, שניהם יהיו אחראים?

מ. ביבי:
כולם אחראים. כאן יש תוספת אחריות.

י.ה. קלינגהופר:
גם אחריות אזרחית וגם אחריות פלילית.

מ. אביזוהר:
אני תומך בהצעת היושב ראש, כי פיצול האחריות עלול לסבך בענין דליקטי כזה והייתי מטיל את כל כובד האחריות על המנהל.

מ. אביזוהר:
אני רק סבור, שאם קובעים מעמד מפורש ואומרים כי מי שנתמנה כמנהל ישא באחריות, צריכים גם להתייחס לאחריות בעל המשרד, כי אחרת למה דורשים ממנו תנאים מיוחדים?

ח. צדוק:
אני חושב שמתוך רצון להרחיב את האחריות אנו מצמצמים אותה. יש שני סוגי אחריות: האחריות המקצועית, האתית, המשמעתית, ובתחום זה כל אחד אחראי למה שהוא עושה ומי שמשתתף אתו נושא באותה מידה של אחריות; האחריות האחרת היא האחריות האזרחית בנזיקין, למשל, והיא משותפת לכל העובדים במשרד, בין שזה משרד של יחיד או של תאגיד, אם נחליט שיש אפשרות כזאת. איני רואה כאן שום אחריות מיוחדת נוספת המוטלת על מנהל. הלא לא תטיל על מנהל יותר אחריות משמעתית ואתית מאשר על האחרים. הוא אחראי בתחום זה כמו כל שותף אחר. אם כן, ברצותך להרחיב אתה מצמצם וכל הכלבול הזה נובע מכך שמדברים על מנהל. בסעיף 8 כתוב "לפתוח משרד או לנהלו", היינו להיות בעל משרד.

היו"ר י. גולדשמידט:
סעיף 9 האומר "בעל משרד לחקירות פרטיות או מנהלו" אינו סובל פירוש זה.

ח. צדוק:
אם כן, צריך לתקן את סעיף 9, כי האמור בסעיפים 7-8 מתייחס ללעתי, לבעלות. אין לך הוכחה טובה יותר שלזאת הכוונה מאשר סעיף 8(ב) האומר "תאגיד לא יתא כשיר לפתוח משרד לחקירות פרטיות או לנהלו". בעל המשרד צריך להיות אחראי אחריות מליאה ואין אחריות מיוחדת של מנהל הפוסרת אחרים מאחריות אחרת. הכוונה לבעל משרד לחקירות פרטיות, בין על-ידי זה שהוא פותח משרד, קונה משרד או מצטרף למשרד.

י.ה. קלינגהופר:
אתה צריך להתייחס למי שקונה ופותח, כי אחרת אתה פוטר אותו מחובת רישוי.

א. אנטוריון:
כזכור, לא השלמתי עם סעיפים 7 ו-8 והתחזקתי בדעתי זו כששמעתי את דברי חבר-הכנסת אברמוב האומר דבר, שכל הזמן דיברתי בזכותו והוא שאין להפריד בין רישיון של חוקר פרטי לבין רישיון של החזקת משרד או ניהול משרד. יצאתי מתוך הנחה שאדם צריך שיהיה לו רישיון אחד: רישיון של חוקר פרטי ואז הוא יכול לעבוד באופן עצמאי אם הוא רוצה בכך ולא שיהיה חייב לעבוד אצל מישהו אחר. לנגד עיני מקצוע עריכת דין.

אני בדעה שאנו הולכים ומסתבכים כאן. דורשים רישיון לפתוח משרד ועכשיו מדברים על רישיון לנהל משרד, בעוד שלפי דעתי האחריות צריכה להיות מרוכזת בידי האדם שקיבל רישיון לעסוק כחוקר פרטי. משום כך אני שומר לעצמי את הזכות לבקש רביזיה לגבי סעיפים 7-8 שהם מיותרים לדעתי. אשר לסעיפים 9 ו-10, מה שחשוב לי הוא כי בעל המשרד לא יעסיק אדם בעבודת חקירה אלא אם הוא רשוי.

ח. צדוק:
צריך לכתוב "לא יועסק".

א. אנקוריון:

חשבתי להציע לכתוב "לא יועסק", אבל אם מדברים על אחריות ישירה אולי מוטב לומר "לא יעסיק". אם יפעל נגד סעיף זה, צריכה להיות סנקציה. לאחר שנאמר כי בחקירות אין הוא יכול להעסיק אלא חוקר רשוי נקבע יוצא מן הכלל לגבי המתאמנים, והמתאמנים צריכים לפעול בפיקוחו ובהדרכתו של מנהל המשרד. אני בהחלט מסכים לכך שאין לתת לחוקרים פרטיים מיד ביום הדאשון לאמן אנשים המתעתדים להיות חוקרים פרטיים. אצל עורכי-דין מתאפשר דבר זה כעבור חמש שנים, וגם אז רשאית הלשכה לומר לעורך הדין שאינו מתאים לצורך זה. לכן אני בעד זה שסעיף 9 יישאר והייתי מקבל את הנוסח "אין להעסיק אדם אלא אם הוא חוקר פרטי רשוי". השאלה היא אם נוסח זה קולע מבחינת האחריות.

ס. בן-פורת:

ניקח משרד הקיים היום, ירקוני, המעסיק 250 עובדים. איני יודע מה מספר החוקרים הפרטיים ומה מספר העובדים האדמיניסטרטיביים שם. המשטרה יכולה להגיע למסקנה שצריכים לחפש דברים אפילו במשרד עצמו. אם כן, מי יהיה אחראי לכל 250 עובדים אלה? האם כל חוקר רשוי יהיה אחראי לכל מה שנעשה במשרד כולו?

ח. צדוק:

כל השותפים יהיו אחראים.

ס. בן-פורת:

החוקרים הפרטיים אינם שותפים. הם מועסקים.

ח. צדוק:

כל השכירים אחראים למה שהם עושים והשותפים אחראים למה שהם עושים ולמה שכל אחד אחר

עושה.

ס. בן-פורת:

הצעתי שתהיה הגדרה מיוחדת בחוק ושיירשם מיהו המנהל ותוגדר אחריותו. צריך שהמנהל יהיה אחראי לפחות כאמור בסעיף 10, ואיני מסכים לטיעון של חבר-הכנסת צדוק שאנו מגבילים כאילו את האחריות של חוקר פרטי. חוקר פרטי אחריותו מוגדרת בחוק ואיננו פוגעים במעגל שהוא נתון בו. להיפך, אנו רוצים ליצור מעגל נוסף מסביב למעגל של חוקר פרטי.

ח. צדוק:

במעגל זה שאתה רוצה ליצור נמצאים כל השותפים.

ס. בן-פורת:

יותר קל לפקח על אדם אחד.

ס. שמגר:

אני חושב שאנו מתעלמים מהשאלה איך נוצר המונח "מנהל" כפי שהוא מופיע כאן. בסעיף 9(ב) לחוברת הכחולה כתוב "תאגיד לא יהא כשיר לפתוח משרד לחקירות פרטיות או לנהלו, אלא אם הוא תאגיד רשום בישראל וכל מנהלי המשרד...". לשון אחרת, לפי הצעה זו יכול להיות תאגיד שכל כולו בבעלותם של אנשים שאינם חוקרים פרטיים, והתנאי לפעולתו הוא שהמנהלים יהיו חוקרים פרטיים. על רקע זה צמח המונח "מנהל". אם נאמר שלא יכול להיות מצב בו יירשם תאגיד על-ידי בעלי הון פרטיים שאינם בעלי רשיון של חוקרים פרטיים, אלא גם תאגיד צריך להיות מורכב מבעלי רשיון, זה משנה את הצורה, אך יש להביא בחשבון, שאם נותנים אפשרות ליצור תאגיד של חוקרים פרטיים, אין אף פעם בעלים של חברה, אלא יש מנהלים של חברה. לכן יש להשאיר את המונח "מנהל" ולהשאירו צמוד לתופעה זו של חברה. כאשר כתבנו "לא יפתח ולא ינהל" כוונתנו היתה לא למנהל אלא לבעל המשרד. בתאגידים חלה האחריות על המנהלים.

ש.ז. אברמוב:

אפשר לכתוב "לא יקיימו".

ח. צדוק:

אם כותבים "לא יקיים אדם משרד..." זה כולל הכל.

היו"ר י. גולדשמידט:

לפי פירוש זה אפשר למחוק את המלים "או מנהלו" בסעיפים 9 ו-10, כי הכוונה לבעלים. לגבי סעיפים 7 ו-8 אפשר לפרש שהמנהל הוא מי שקנה או פתח את המשרד.

י.ה. קלינגהופר:

בנוסח "לא יקיים אדם משרד לחקירות

מ. שמגר:
אנחנו צריכים גם להבטיח שפתיחת סניף חדש
היא בגדר פתיחת משרד חדש. צריך לדרוש
את אישור הוועדה לסניפים נוספים.

מ. ביבי:
אפשר לומר כי דין סניף כדין משרד.

מ. שמגר:
אבל הוועדה תיתן דעתה אם המשרד יוכל
לקיים סניף.

היו"ר י. גולדשמידט:
אם כן, מתגבשת דעה שיש להוציא גם את
הפועל לנהל וגם את שם העצם מנהל.

ח. צדוק:
זה ייוחד לתאגיד, אם אמנם יהיה תאגיד
של חוקרים פרטיים.

היו"ר י. גולדשמידט:
לגבי תאגיד יהיה כתוב "מנהלי התאגיד"
ולא "מנהלי המשרד".

א. אנקוריון:
י.ה. קלינגהופר:
אני מבקש רוויזיה לגבי סעיפים 7 ו-8.
אני מצטרף לבקשת הרחיזיה...

ה ע ב ה

בקשת הרוויזיה של חבר-הכנסת אנקוריון
לסעיפים 7 ו-8 בתקבלה

א. אנקוריון:
בחוק זה רוצים אנו להעמיד את כל המקצוע
של חוקרים פרטיים תחת פיקוח של המדינה.
עד עתה לא היה שום פיקוח בתחום זה ובחוק זה אומרים אנו כי מעתה ואילך
כל מי שיעסוק במקצוע זה צריך לקבל רשיון. לקבלת רשיון מעמידים אנו
תנאים לא קלים ביותר שהסכמנו עליהם: המועמד צריך להיות אזרח ישראלי
ותושב בה, הוא צריך להיות בגיל 23 שנה, עם השכלה תיכונית או השכלה
אקדמית, להתאמן שלוש שנים ולמלא אחר דרישות נוספות בנוגע ליושר
והתנהגות, בחינות בדיני ישראל וימתיקה מקצועית. אם מישהו חושב שלא
די בקוולפיפיקציות אלה וצריך לקבוע, למשל, גיל גבוה יותר מאשר 23 שנה
או שדרושה השכלה גבוהה יותר, נדון בכך. אבל לאחר שאנו מגיעים להסכמה
בינינו ביחס לדרישות מהחוקר הפרטי צריכים אנו לתת לו לעבוד. אדם
כזה יכול לעבוד באחת מסתי הדרכים: או לעבוד אצל מישהו אחר מסוים שאין
לו קליינטורה או מסוים שאין לו די כסף לפתוח משרד, או לפתוח משרד
משלו. אני סבור שאין הגיון לומר לו כי הוא אמנם יכול לעבוד, אך אין
הוא יכול להקים משרד אלא מוכרח הוא לעבוד אצל מישהו אחר. ברגע שאנו
אומרים לגבי תאגיד כי כל מנהלי המשרד צריכים להיות חוקרים פרטיים,
אנו חוזרים למעשה לזה שהקוולפיפיקציה היסודית צריכה להיות רשיון לעבוד
כחוקר פרטי. אני בעד זה שמעייפים 7 ו-8 יימחקו.

י. ארידור:
אני תומך בעמדה של היועץ המשפטי לממשלה
בנושא זה. גיל 23 הוא גיל די מבוזר כדי
לתת לאדם לעבוד במקצוע, אך מצד אחר אפשרויותיו של חוקר פרטי להרע
בסוג מקצוע כזה כפי שאנו מכירים אותו - הן די רחבות, ולא הייתי נותן
לאדם, שאמנם יש לו נסיון של שלוש שנים, אפשרות להפעיל את שיקול דעתו
ללא כל הגבלה מצד בעל המשרד שהיא אדם אחראי יותר.

בוועדת המשנה ציטטתי הודעות של קציני
משטרה לשעבר, קצינים בדרגות די בכירות, העוסקים בחקירות פרטיות, כאשר
נשאלו על אתיקה של חוקרים פרטיים הם הסבירו (זה היה בראיון בעתון
"מעריב"), שאם הם חושבים כי מישהו מתכוון להשתמש בחומר הנאסף על ידם
כדי לעבוד עבירה, אין הם שואלים אותו מה הוא מתכוון לעשות בחומר, הם
מתעלמים מכך ולא איכפת להם מה הוא מתכוון לעשות בחומר. זו היתה הודעה
של קציני משטרה לשעבר שהם כיום חוקרים פרטיים וזו מחשבתם על אתיקה
מקצועית. זה מופרך מיסודו. זו דוגמה למהות המושגים שיש כיום במקצוע זה.
אם כן, לא הייתי שש לתת שיקול דעת עצמאי לאדם שכל הנסיון שלו משתרע
על שלוש שנות עבודה כמתאמן ולאפשר לו מיד לאחר מכן לפתוח משרד. מקצוע
זה הוא על הגבול בין המותר ובין האסור, והגבול הוא דק מאד. איני רואה
שום אסון בכך אם במשך תקופה קצרה נוספת - הצעתי להפחית מגיל 30
ולקטין את התקופה של חמש שנים - יוכל אותו אדם להתפרנס כחוקר פרטי,
או לא יוכל להפסיד שימול דעת עצמאי. חומר שלי שימול דעת אלה - הרצוני

י. ארידור:

לתת אפשרות של פרנסה עצמית והרצון לא לתת שיקול דעת עצמאי - מתחייב הענין של רשיון לניהול משרד לאחר תקופה שאני בדעה כי היא צריכה להיות פחותה מחמש שנים. לכן נראה לי ששיקולי ועדת המסנה וגם השיקולים של הרוב במליאת הוועדה היו במקומם ואין לפתוח פתח שאנחנו יכולים רק להצטרף עליו.

ח. צדוק: אני מצטרף לדעתו של חבר-הכנסת ארידור.

י.ה. קלינגהופר:

הצטרפתי לבקשת הרוויזיה של חבר-הכנסת אנקוריון כי נבצר ממני להיות בוועדה כאשר נדון סעיף 7. ענין המשרד בא בעיקר כדי לקבוע תנאים לעיסוק עצמאי בחקירות פרטיות. כלומר, כשמדובר בקיום משרד לחקירות פרטיות הכוונה לחוקר פרטי העוסק במקצוע זה באופן עצמאי, על חשבונו הוא, ולא כשכיר או ככפוף למרותו של בעל מקצוע. אמנם אין הגדרה למשרד לחקירות פרטיות במקביל להגדרה של משרד לשירותי שמירה בסעיף 1 - אולי אפשר היה לכלול שם הגדרה של משרד לחקירות פרטיות לשם האיזון - אבל כבר מסעיף 3 משתמע כל הענין, כי הוא אומר "לא יעסוק אדם כחוקר פרטי אלא אם יש בידו רשיון לכך מאת הוועדה ובמשרד המיועד לחקירות פרטיות". פירוש הדבר שאין סתם חוקר עצמאי המתדפק על דלתות בתים או מתהלך כרוכל ברחוב. על כן יש רק שתי קטגוריות: עצמאים המקיימים משרד או לא עצמאים העובדים במשרד המקיים על-ידי עצמאיים, וטוב שהדבר נקבע. אולם אני הייתי מעדיף לשון ברורה יותר שתבחין בין שני אלה.

איני בעד זה שחוקר פרטי יוכל להיות עצמאי כבר על יסוד הרשיון שהוא מקבל לפי סעיף 4, כי לו זה היה כך הייתי מציע תנאים חמורים יותר. הלא אם מקיימים אצו רוויזיה לגבי פרק ג' אנו חוזרים לסעיפים הקודמים. אבל איני מציע להחמיר בסעיף 4, כי איני רוצה שחוקר לא עצמאי יצטרך למלא אחר תנאים חמורים יותר. לגבי חוקרים עצמאיים תנאים אלה אינם מספיקים לדעתי. לעומת זאת אני מסכים בהחלט לרעיון של חבר-הכנסת ארידור להמתיק את התנאים בסעיף 8, אלא שצריך לקיים את שני הסוגים ואת שני הרשיונות בתנאים מובדלים.

היו"ר י. גולדשמידט:

הגיל הוא סוגיה אחרת שאליה נתייחס בשבוע הבא. בקשת הרוויזיה מתייחסת לדרישת רשיון נוסף לפתיחת משרד, ואת זה נצביע מול מה שהחליטה כבר הוועדה.

ה צ ג ע ה

בעד סעיפים 7 ו-8 כפי שאושרו לראשונה בוועדה - רוב
בעד ההצעה למחוק סעיפים 7 ו-8 - מיעוט

ההצעה להשאיר סעיפים 7 ו-8 כפי שאושרו
לראשונה בוועדה נתקבלה

(ב) פקודת הדירות (נוסח חדש) - העברה לוועדת מסנה

היו"ר י. גולדשמידט:

אני מציע להעביר את פקודת הדירות (נוסח חדש) לוועדת המסנה בראשותו של חבר-הכנסת

קלינגהופר.

הוחלט: להעביר לוועדת המסנה בראשותו של חבר-הכנסת קלינגהופר את פקודת הדירות (נוסח חדש).

הישיבה נבעלה בשעה 11.10.